

ΟΡΙΑ ΣΤΟ ΑΠΕΙΡΟ ΟΤΑΝ $x \rightarrow x_0$

$\text{Αν: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I) } f(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta) \\ \text{(II) } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0 \end{array} \right\}$ $\text{Τότε: } \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{f(x)} = +\infty$
$\text{Αν: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I) } f(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (\alpha, x_0) \cup (x_0, \beta) \\ \text{(II) } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0 \end{array} \right\}$ $\text{Τότε: } \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{f(x)} = -\infty$

ΕΠΙΤΡΕΠΤΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
$(+\infty) + (+\infty) = +\infty$
$(-\infty) + (-\infty) = -\infty$
$(+\infty) + \alpha = \alpha + (+\infty) = +\infty, \alpha \in \mathbb{R}$
$(-\infty) + \alpha = \alpha + (-\infty) = -\infty, \alpha \in \mathbb{R}$
$(+\infty) \cdot \alpha = \alpha \cdot (+\infty) = +\infty, \alpha > 0$
$(+\infty) \cdot \alpha = \alpha \cdot (+\infty) = -\infty, \alpha < 0$
$(-\infty) \cdot \alpha = \alpha \cdot (-\infty) = -\infty, \alpha > 0$
$(-\infty) \cdot \alpha = \alpha \cdot (-\infty) = +\infty, \alpha < 0$
$(+\infty) \cdot (+\infty) = +\infty$
$(-\infty) \cdot (-\infty) = +\infty$
$(-\infty) \cdot (+\infty) = (+\infty) \cdot (-\infty) = -\infty$

ΜΗ ΕΠΙΤΡΕΠΤΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
$(+\infty) - (+\infty)$
$(-\infty) - (-\infty)$
$(+\infty) 0$
$0(+\infty)$
$(-\infty) 0$

$0(+\infty)$
$\frac{+\infty}{+\infty}$
$\frac{-\infty}{-\infty}$
$\frac{+\infty}{-\infty}$
$\frac{-\infty}{+\infty}$
0^0
∞^0
∞^∞
1^∞

ΧΡΗΣΙΜΑ ΟΡΙΑ

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{(x-x_0)^{2\nu}} = +\infty, \nu \in \mathbb{N}^*$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{1}{(x-x_0)^{2\nu+1}} = -\infty, \nu \in \mathbb{N}^*$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{1}{(x-x_0)^{2\nu+1}} = +\infty, \nu \in \mathbb{N}^*$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{1}{|x-x_0|^\nu} = +\infty, \nu \in \mathbb{N}^*$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1.

Να βρεθεί το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+1}{\sigma\upsilon\nu x - 1}$

$$Εχ\omega: \left\{ \begin{array}{l} \sigma\upsilon\nu x < 1 \\ x \in \left(-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \sigma\upsilon\nu x - 1 < 0 \\ x \in \left(-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \end{array} \right\}$$

$$Εχ\omega: \left\{ \begin{array}{l} \text{(I)} \sigma\upsilon\nu x - 1 < 0, x \in \left(-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \\ \text{(II)} \lim_{x \rightarrow 0} (\sigma\upsilon\nu x - 1) = 0 \end{array} \right\}$$

$$\text{Οπότε: } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sigma\upsilon\nu x - 1} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+1}{\sigma\upsilon\nu x - 1} = \lim_{x \rightarrow 0} (x+1) \frac{1}{\sigma\upsilon\nu x - 1} = \lim_{x \rightarrow 0} (x+1) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{\sigma\upsilon\nu x - 1} = 1(-\infty) = -\infty$$

2.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{x+7}{\eta\mu x - 1}$$

$$Εχ\omega: \left\{ \begin{array}{l} \eta\mu x < 1 \\ x \in \left(\pi, \frac{\pi}{2}\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \eta\mu x - 1 < 0 \\ x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \cup \left(\frac{\pi}{2}, \pi\right) \end{array} \right\}$$

$$Εχ\omega: \left\{ \begin{array}{l} \text{(I)} \eta\mu x - 1 < 0, x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \cup \left(\frac{\pi}{2}, \pi\right) \\ \text{(II)} \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} (\eta\mu x - 1) = 0 \end{array} \right\}$$

$$\text{Οπότε: } \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{1}{\eta\mu x - 1} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{x+7}{\eta\mu x - 1} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} (x+7) \frac{1}{\eta\mu x - 1} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} (x+7) \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{1}{\eta\mu x - 1} = \left(\frac{\pi}{2} + 7\right)(-\infty) = -\infty$$

3.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+8}{x^4 - x^2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+8}{x^4 - x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+8}{x^2(x^2 - 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \frac{x+8}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+8}{x^2 - 1} = (+\infty)(-8) = -\infty$$

4.

$$\text{Να βρεθεί το όριο (Αν υπάρχει) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+9}{x^6 - x^3}$$

$$\text{Θεωρώ την συνάρτηση } f(x) = \frac{x+9}{x^6 - x^3}, x \in (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$$

Αν $x \in (-\infty, 0) \cup (0, 1) \cup (1, +\infty)$ θα έχω:

$$f(x) = \frac{x+9}{x^6 - x^3} = \frac{x+9}{x^3(x^3 - 1)} = \frac{1}{x^3} \frac{x+9}{x^3 - 1}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x^3} \frac{x+9}{x^3 - 1} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x^3} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x+9}{x^3 - 1} = (+\infty)(-9) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x^3} \frac{x+9}{x^3 - 1} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x^3} \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x+9}{x^3 - 1} = (-\infty)(-9) = +\infty$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x)$ δεν υπάρχει το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

5.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 4} \frac{x+11}{|x-4|+9(x-4)^2}$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 4} \frac{x+11}{|x-4|+9(x-4)^2} &= \lim_{x \rightarrow 4} \frac{x+11}{|x-4|+9|x-4|^2} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{x+11}{|x-4|[1+9|x-4|]} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 4} \frac{1}{|x-4|} \lim_{x \rightarrow 4} \frac{x+11}{1+9|x-4|} = (+\infty) \cdot 15 = +\infty \end{aligned}$$

6.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{x\sqrt{x} - x - \sqrt{x} + 1}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{x\sqrt{x} - x - \sqrt{x} + 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{x\sqrt{x} - \sqrt{x} - x + 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{\sqrt{x}(x-1) - (x-1)} =$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{(x-1)(\sqrt{x}-1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{[(\sqrt{x})^2 - 1](\sqrt{x}-1)} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{(\sqrt{x}-1)^2(\sqrt{x}+1)} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(\sqrt{x}-1)^2} \frac{x+13}{\sqrt{x}+1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(\sqrt{x}-1)^2} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+13}{\sqrt{x}+1} = (+\infty)7 = +\infty$$

7.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+13}{2|x|+|x+3|-3}$$

$$\text{Θεωρώ την συνάρτηση: } f(x) = \frac{x+13}{2|x|+|x+3|-3}$$

Αν $x \in (-1, 0)$ θα έχω:

$$\left\{ \begin{array}{l} x < 0 \\ x > -1 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x < 0 \\ x+3 > 2 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x < 0 \\ x+3 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} |x| = -x \\ |x+3| = x+3 \end{array} \right\}$$

$$f(x) = \frac{x+13}{2|x|+|x+3|-3} \stackrel{\substack{|x|=-x \\ |x+3|=x+3}}{=} \frac{x+13}{2(-x)+x+3-3} = \frac{x+13}{-2x+x} = -\frac{1}{x}(x+13)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x} \lim_{x \rightarrow 0^-} (x+13) = -(-\infty)13 = +\infty$$

Αν $x \in (0, +\infty)$ θα έχω:

$$x > 0 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x > 0 \\ x+3 > 3 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} x > 0 \\ x+3 > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} |x| = x \\ |x+3| = x+3 \end{array} \right\}$$

$$f(x) = \frac{x+13}{2|x|+|x+3|-3} \stackrel{\substack{|x|=x \\ |x+3|=x+3}}{=} \frac{x+13}{2x+x+3-3} = \frac{x+13}{3x} = \frac{1}{3} \frac{1}{x}(x+13)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \frac{1}{3} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} \lim_{x \rightarrow 0^+} (x+13) = \frac{1}{3}(+\infty)13 = +\infty$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$ υπάρχει το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

και ισχύει:

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$$

8.

Να βρεθεί το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+1}{\eta\mu x - x}$

Θεωρώ την συνάρτηση $f(x) = \frac{x+1}{\eta\mu x - x}, x \neq 0$

Αν $x \neq 0$ θα έχω: $|\eta\mu x| < |x|$

Αν $x > 0$:

$$|\eta\mu x| < |x| \stackrel{|x|=x}{\Leftrightarrow} |\eta\mu x| < x \Leftrightarrow -x < \eta\mu x < x \Rightarrow \eta\mu x - x < 0$$

$$\text{Έχω: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I)} \eta\mu x - x < 0, x \in (0, +\infty) \\ \text{(II)} \lim_{x \rightarrow 0} (\eta\mu x - x) = 0 \end{array} \right\}$$

Οπότε: $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\eta\mu x - x} = -\infty$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\eta\mu x - x} (x+1) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\eta\mu x - x} \lim_{x \rightarrow 0^+} (x+1) = (-\infty) \cdot 1 = -\infty$$

Αν $x < 0$:

$$|\eta\mu x| < |x| \stackrel{|x|=-x}{\Leftrightarrow} |\eta\mu x| < -x \Leftrightarrow -(-x) < \eta\mu x < -x \Rightarrow \eta\mu x > x \Rightarrow \eta\mu x - x > 0$$

$$\text{Έχω: } \left\{ \begin{array}{l} \text{(I)} \eta\mu x - x > 0, x \in (-\infty, 0) \\ \text{(II)} \lim_{x \rightarrow 0} (\eta\mu x - x) = 0 \end{array} \right\}$$

$$\text{Οπότε: } \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{\eta\mu x - x} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{\eta\mu x - x} (x+1) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{\eta\mu x - x} \lim_{x \rightarrow 0^-} (x+1) = (+\infty) \cdot 1 = +\infty$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x)$ δεν υπάρχει το όριο της f στο σημείο $x_0 = 0$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+3}{\sigma\upsilon\nu x - 1}$$

2.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{x+11}{1-\eta\mu x}$$

3.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+18}{x^8 - 3x^4}$$

4.

$$\text{Να βρεθεί το όριο (Αν υπάρχει) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+15}{x^9 - x^5}$$

5.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x+13}{|x-2| + 8(x-2)^2}$$

6.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 4} \frac{x-8}{x\sqrt{x} - 2x - 4\sqrt{x} + 8}$$

7.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+6}{2|x| + |x+5| - 5}$$

8.

$$\text{Να βρεθεί το όριο } \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} \frac{x^2}{\sigma\upsilon\nu x + \frac{\pi}{2} - x}$$